

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: 52—31. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY

KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus nép-oktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, VIII. kerület, Szentkirályi-utca 28.

Erdélyi honfitársainkért!

Irta: *Ember Károly.*

Édes hazánk királyhágóntúli része, a kincses Erdély felszabadult az ádáz ellenség csapatainak sanyargatása alól. Vitéz honvédeink és a hős szövetséges seregek kitisztították Erdély bérceit a betolakodott oláhoktól. Nemzetünk történelmének lapjai megörökítik majd a világháborúnak az oláh invázióval kapcsolatos eseményeit, mi most csak nemzeti büszkeséggel általánosságban örökítjük meg lapunk hasábjain a történeti eseményt, hogy nincs többé ellenséges román katona Erdélynek vérrel áztatott földjén. A jó Isten segedelme velünk volt; Ő nem hagyott el minket; Benne bizakodtunk és kegyelme erőt öntött seregeinkbe és szegényteljes várossal menekült fegyvereink előtt a kaján szomszéd.

Örömünk nagy, de legnagyobb erdélyi honfitársainkban, kik szerető otthonaikba visszatérhetnek. Sok küldetés, nélkülözés érte őket eddig is, de ha visszatérnek: sokak feldult, elpusztult otthont találnak s így még további hősiesség türelmet kell, hogy tanúsítsanak a reájuk váró nélkülözések elviselésében.

És amint a menekülés nehéz napjaiban velük érzett az egész nemzet, sietett ki-ki tehetségéhez képest szeretetének melegségével könnyíteni sorsukat, az együttérzés felemelő erejével erősíteni hazafiúi állhatatosságukat, azonképen siessünk most is a nemzetnek otthonukba visszatérő tagjait, a visszatérő menekülteket segíteni. Készüljön mindenki arra, hogy amint meghallják a nemzet nevében elhangzó kéro szót, a tönkrementek felségelyezésére, mindenki ott legyen nemzeti adományaival, mert erdélyi honfitársaink vallás- és nyelvi különbség nélkül: az ezeréves magyar nemzet szentvédő fiait.

És mi, azonfelül, hogy erőnkhez képest részt veszünk az általános gyűjtésben, tőlünk telhetőleg, mint a magyar nemzet néptanítói, közrehatunk az általános áldozatkészség felébresztésére, határoztuk el azt is, hogy az elpusztított kath. iskolák újra építésére különös mozgalmat indítunk, sőt az egyik katolikus népiskolát — a nagy történelmi idő emlékére — önerőnkön felépítettjük, hogy annak falán minden időkre márványtábla hirdesse a magyar tanító szeplőtelen hazaszeretetét és királyhűségét.

A testi nevelés és az erkölcs.

Irta: *Szobolovszky János.*

Régóta keresnek tényezőket, amelyekkel az erkölcsöt lehet fokozni, nemesbíteni. A mostani nagy idők ismét időszerűvé tették ezt a kérdést; keresik-kutatják e kérdésre adandó feleletet. E kérdés felett nem szabad átsiklanunk, mert ez a kérdés azon kérdések közé tartozik, amelyek a társadalom, az állam erősségét, biztonságát célozzák. Úgy a békes idő munkája, mint pedig a háborúé csak akkor lehet eredményes, hogyha át van szöve az erkölcs szálaival. Most látjuk csak igazán, hogy mily fontos a testi nevelés észszerűsége. Az az ország fog boldogulni a jövőben, amelynek erős, egészséges és erkölcsös nemzedéke van. Eszerint a *testi nevelés* és az *erkölcs* egy közös területre tartozó fogalmak. Mind a kettő támogatja, segíti egymást. Történeti tények világosan igazolják, hogy leginkább azok az egyének, népek, nemzetek partoltak el az erkőléstől, akik édes-keveset törődtek a testi neveléssel. Elpuhult, petyhüdt testük ingerlékenyebb volt, tehát jobban hajlott a rossz felé.

A régi görögök nagy művelői voltak a szervezetnek. Különösen a *spártai* testi nevelés érte el e tekintetben a legmagasabb fokot. Testük különböző harci játékok, futás, dárdadobás stb. által folyton erősödött s az ingerlékenység távolról sem volt oly fokú, mint másutt. Tehát kevésbé hajlott az erkőlsten életmód felé. A fölösleges energiájukat a test fejlesztésére fordították. Ott tisztább volt az erkölcs is.

Különben az orvosi tudomány már régóta használja a *testgyakorlatot* a *nemi élet túltengése ellen s annak ellensúlyozására*. Minden erkőlstenesség leginkább a gyenge energiának a következménye. Az energia a szervezethez van lokalizálva s vele szoros összefüggésben van. Ne értsük ezt úgy, hogy az erős szervezet feltétlenül jele az erkölcsnek. Korántsem. Csak az erős szervezet rejti magában az erkölcs alapfeltételeit, amely kellő művelésben, nevelésben részesült, amelynek ereje, mozgása szoros összefüggésben van az ész és a szív megnyilatkozásaival. Az erkőlstenesség egyenesen aláássa a testi erőt, a szervezet épségét, egészségét. Eddig már igen sok gyermeket, ifjút sikerült a testi nevelésnek a végveszedelemből kirántani és az életnek ismét visszaadni. A munkakerülő, a munkától irtózó, fázó egyének hajlanak az erkőlstenesség felé.

Az elpuhultság, a petyhüdttség valóságos *meleg-*

gyáva az erkölestelen tényezőknél. Ma is üzzük a tornát az iskolában, csak hogy nem úgy, mint ezt a helyes testi nevelés követeli. A testi nevelés ma még nem áll arányban a szellem művelésével. Nagyobb a szellemi, mint a testi torna. Az előbbi heti 20—26—30 órát kap, az utóbbi csak 2—4 órát. Hol itt az összhang? A fáradt, elcsigázott idegzet pihenés után vágyik, hogy a szervezettel összeolvadhasson. Iparkodik az ellentéteket kiegyenlíteni; de ezt nem teheti, mert a szervezet erői csekélyebbek, mint a szellemié. Az elcsigázott idegzet úgy segít a bajon, hogy különböző ingerlő, kábító, bűgiasztó elemekhez folyamodik; amit leginkább az erkölestelen irodalomban, filmekben stb. lel. Erős szervezetűnk, erős idegzete is van, amely korántsem vágyakozik az imént jelzett tényezők után. Az ő útja a természetesség, amely az erkölcsöt szolgálja. Elítélendők a zárt helyiségekben üzött tornák, amelyek erősítik, de nem edzik a külső szerveket; a belső szervezetet (a tüdőt, a beleket stb.) figyelmen kívül hagyják. A termék valóságos porfészek, amelyek a legkisebb mozdulatra is működnek. Pusztítják, sorvasztják a belső szervezetet. A jó levegő, napfény itt nem kaphat érvényesülési teret.

Mindezeknél fogva ajánlatosak a *szabadtéri tornák*, olyan *tornák, játékok, amelyek úgy a belső, mint a külső szervezetet erősítik és edzik s amelyek a test természetes fejlődésére törekszenek*. A gyenge, megrokkant idegzet szinte mohón falja az erkölestelen elemeket. Amilyen a szervezet, olyaná lesz az idegzet is. Fordítsunk nagyobb gondot a test nevelésére, ezzel fokozzuk az erkölcsöt, amely az állam talpkövét képezi.

Emlékeimből.

Irta: Viola Mária.

Igazán nem tudok visszaemlékezni pályaválasztásom idejére. Valahogy észrevétlenül kerültem a képző padsoraiba és sohasem jutott eszembe megfontolni, vajjon boldog leszek-e e pályán és van-e bennem hivatás, akaratérő apostoli munkaköröm teljesítéséhez.

Igy ballagtam végig az éveket egymásután és szaporítottam számát azoknak, kiket inkább a gondtalan megélhetés, mint szeretet, lelkesedés vezérelt e térre.

Szép verőfényes májusi délután volt. A természet ledobta szürke, hétköznapi ruháját és ragyogó ünnepi palástot öltött magára hódolatból Teremtője iránt.

A madárkák is résztvettek a mosolygó tavasz ünneplésében, vidám csicsergésük olyan kedvesen hangzott egész nap, mintha angyalájkak zengtek volna dicséretet Istennek. S ott fenn a szentek birodalmában isteni mosoly fogadta üdvözlésüket, melynek éltető sugarai bearanyozták a föld fakult arcukat és égő szeretete rubinfátyolt varázsolt a smaragdpalástra.

Vidám, örömteli szívvel szökdécseltünk kis tanítványaimmal a tarka, vadvirágos pázsiton és lelken-dezve szedtük csokorba a viruló mezők bájos tündérkeit. És mikor mind bokrétaiba kötöttük a sok virágot, tekintetünk édes meglepéssel pihent a szép virágcsokron, melynek szalai, mint szerető testvérek hajtották össze lankadozó fejecskéiket. A sok szaladgálás egészen kimerített bennünket és

fáradtan dőlünk le egy tiszta gyepes téren. Ha nagy vágyaim lennének, akkor királynőnek kellett volna érezni magamat attól a szeretettől átszótt áhítattól és tisztelettől, mellyel tanítványaim körülvettek és amit gyermekkori álmomban láttam mesebeli királykisasszonyoknál.

Kértek, meséljek valamit a tündérekéről, hamupipókeréről és sok-sok másról, melyeket valósággal karban zúgtak felém. Gyors egymásutánban vonultak el szemeim előtt a szebbnél-szebb tündérmesék, melyeknek mindegyike varázsolt lélkemből emléket abból a korból, mikor még én is fájó szívvel, sűrű könnyzapporral sirattam meg a szegény, árva hamupipókékat.

Halkan, szomorúan kezdtem mesélni, hol volt, hol nem volt... és mondtam tovább, ahogy azt régen szeretett jó anyámtól hallottam.

Hirtelen megálltam. Éreztem, hogy nincs erőm folytatni a mesét megindulás nélkül. S mikor a gyermekek észrevették arcomon a két könnyecskét, hangos sírásra fakadtak és megharagudtak a csunya királykisasszonyra, aki az ő tanítónénikjüknek szomorúságot okozott.

A forró, perzselő meleg elmúlt, enyhe virágillatos szellő játszott karikákban a rét selymes fűvével. Egy pillanatra behunytam szememet. Úgy éreztem, mintha álmodnék és álmomban ott volnék ismét a pálya kezdetén.

Álmodozásomból a gyermekek pajkos, vidám kacagása vert föl. Boldogan viszonztam kedves mosolyágukat a hála mosolyával, mert az ő ártatlan könyvek tanítottak meg arra, hogy nem szabad önző módra mindig csak magunk érdekeivel foglalkozni, hanem kötelességünk másokért is élni és becsülettel betölteni a helyet, amelyet a sors számunkra kijelölt. Üres szívvel, üres lélekkel lépni az élet iskolájába, biztos bukás, mert az sohasem találja fel az igazi harmóniát: a megelégedést az életben.

Dal egy házról.

Irta: Fiák András.

A bogárhátú házikók közt
Van egy ház itt a domb tetején.
Kívülről ósdi, régi, megviselt,
De négy fala bent csupa fény.

Tele van sok fiatal hamvas arccal,
Melyeken a szűz élet pírja lángol.
Ez a ház mosolyog belül a
Kelő napoknak bíbor hajnalától.

Ennek a háznak a kapujában
Tarkállik naponta sok ruha
És a szegénység beesett arcára
Száll a gazdagság büszke mosolya.

Százféle hangon orgonál a lélek,
Erős kezektől elgördül a gyöngö.
Sok már repül, de sok félnék kezekkel
Kapaszkodik a gyáva földgöngybe.

De odabent
Egy szóra támad mély, nagy, síri csend,
Tömött, zárt sorba ülnek el a szívek
S bizalmas csöndben egymást melegítik;
A szemek egymást ragyogni segítik
S támad egy égő, osztatlan világ,

Uj
a Sz
sorol
ajánl
műve
zöldv
romb
Istvá
sablo
egész
amin
A tér
gukb
s am
hozz
gossá
nak
hang
daca
ez új
Kris
Mind
szere

A
G. M
erdély
sukra
láról,
Krón
daja
legene
szemb
Kozm
vezet
leveg
Halás
gal m
tozat
20 sz
hivat

A
ból re
tunk
ben sa
ják ré
a: a
82. §.
b)

Hol nincsenek már foltos, rossz ruhák,
Nincs árvaság és nincsen büszke góg:
A lelkek, szívek egymást szeretők.

Azért idebent minden oly csodás,
Itt minden égő, piros kacagás —
A falak, a padló és a mennyezet
Egy szót ragyognak némán: szeretet.

Ebbe a házba járok én naponta.
Elmém tanít, a szívem meg nevel;
Száz szem ölel meg engemet ragyogva
És szívem ég és lelkem énekel.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

Uj népiratkák. Lapunk mai hirdetési rovatában a *Szent-István-Társulat* legújabb népiratkáinak felsorolását találják kartársaink. Különös figyelmébe ajánljuk e könyvecskéket mindazoknak, akik a nép művelésének nagy fontosságáról meg vannak győződve s akiknek a meggyőződését a háború sokirányú rombolásai csak még jobban megerősítették. A *Szent-István-Társulat* ez új népies könyvecskéi nem a sablonos népolvasmányok, minden egyes műnek egészséges, értékes, gyümölcsözőképes magva van, amint a körülményt már írónak a neve is bizonyítja. A témák is, amelyekről az írások szólnak, már magukban is oly kiváló érzékkel vannak kiválasztva s ami napjaink eseményeihez oly találóan vannak hozzákapsolva, hogy minden hozzáértő előtt világgossá kell válnia e népiratkák nagy erkölcsi missziójának és hasznának. A füzetek mindegyike művészi, hangulatos címképpel van ellátva s az áruk ennek dacára meglepően minimális. A *Szent-István-Társulat* ez új könyvecskéin rajta van az új szerkesztő: *Kriston Endre* kiváló hivatottságának a bélyege. Minden egyes füzetet a katolikus tanítóság népszerűsítő, kipróbált jóindulatába ajánljuk.

A **Kis Pajtás** most megjelent októberi számában *G. Miklóssy Ilona* meleg szavakkal vigasztalja az erdélyi fészekből kiesett madárkákat s felkarolásukra szólítja fel a Kis pajtásokat. A béke apostoláról, szent Ferencről szól egy megható történet. *Krónikás nagyapó* a kitünő legenda mesélő, legendája a *Hargita* utolsó táltsáról mond érdekesítő legendát, *dr. Kovács Viktor* egy oceanjáró gyomrárt szemlelleti érdekes képből, pompás magyarázattal. *Kozma Imre* a balatoni regék színes tündérvilágába vezet. *Hájas Muki a ládában* a magyar falu áldott levegőjét varázsolja közénk. *G. Miklóssy Ilona: Halászlé Mariskája* leány regényével a pesti mozgalmas életet festi színes gazdag tollával. — A változatos tartalmú kitünő gyermeklap előfizetési ára 20 szám egy évre 4 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal VII., Damjanich-u. 50.

TÁJÉKOZTATÓ.

A tanítók tartalékostizti kiképzése.

A *Külügy-Hadügy* című hetiszemle legújabb számából reánk, tanítókra nézve nagyfontosságú hírt tudunk meg. Arról van szó, hogy a honvédségnél a jövőben saját kérelmükre tartalékostizti kiképzésben fogják részesíteni azokat a tanítókat,

a) akiket az 1889. évi Vt. 32. §-ában, illetve az 1912. évi 82. §. alapján a póttartalékba osztottak be;

b) kiket a póttartalékban teljesített törvényes szol-

gálati kötelezettségük után a népfőiskolákhoz helyeztek át és

c) kik az egyévi önkéntesi karpaszományban utólag és pedig a póttartalékban eszközölt első katonai kiképzetésük után részesültek.

A kedvezményben csak azok a kartársak részesülhetnek, illetőleg közülök csak azok vezényelhetők be tartalékos tiszti iskolába, akik az egyévi önkéntesi kedvezményhez megkívánt teljes tudományos képzettséget (vagyis tanítói oklevelüket) besoroztatási évök október havának 31-ik napjáig szerezték. Azok a kartársak, akik besoroztatásuk ideje óta (vagy sorozási évök okt. 31-ike után) végezték el teljesen a tanítóképzőt, ezután sem lehetnek tisztek, illetőleg nem mehetnek tisztképzőbe.

A hadvezetőségnek ezt a nagyjelentőségű elhatározását a cs. és kir. hadügyminisztérium 18.334—Abt. 5. számú rendelete és a hadsereg főparancsnokság AOK 95.800—Qu Op. számú rendelete hozta nyilvánosságra. A terv életbeléptetésére vonatkozó rendeletek ezideig még nem jelentek meg, de a Külügy-Hadügy értesülése szerint már legközelebb szintén nyilvánosságra kerülnek.

Köztudomású, hogy az új véderőtörvény már általában egyévi önkéntesekké tette a tanítókat, akik azelőtt a régi véderőtörvény 32. §-a szerint póttartalékosai kiképzésben részesültek. Egyévi önkéntesek régebben is lehetünk, de az általános szokás, tanítóhiány, de legfőként a fizetési és állásbeli körülmények legtöbb esetben póttartalékosná tették a tanítót. Az új véderőtörvény óta besorozott kartársak azokkal együtt, akik annak idejében nem váltak be, de a háború folyamán alkalmasnak osztályoztattak és katonai szolgálattételre behívtak, mindannyian egyévi önkéntesi kiképzésben részesültek. Ez utóbbi kartársak helyzete felel meg a népnevelői állás méltóságának és nem a régi állapotunk. De most mégse beszéljünk arról a bizony nehéz helyzetről, amelybe a háború kitörésével jutottak a póttartalékosnak kiképzett, javarészt idősebb kartársak. Ezek mint közemberek vonultak be. Természetes, csakhamar altisztekké léptek elő, mert a háború életben roppant szükség van az értelemre és rátermetőségre. És az arravaló ember éppen a harctéren kerül leggyorsabban előtérbe. A régi póttartalékos tanítók altisztek lettek, igen nagy részük hamar őrmesteri fokozatot is nyert. Amde itt megálltak. Csak kevesen lettek tisztek, amit csupán a következő módon nyerhetett el a póttartalékosnak kiképzett tanító: (A Rendeleti Közlöny 1915. évi 75. száma). A 249.523 2—1915. sz. honvédelmi miniszteri rendelet értelmében a megfelelő tudományos képzettséggel rendelkező, vitézségi értemmel kitüntetett egyének hadapróddá, illetve most már zászlóssá kinevezhetők. Ezek előbb mint önálló szakaszparancsnokok működtek és ezen katonai szolgálatukban kellett magukat kitüntetniök.

Nem is kell különösképpen rámutatnunk arra, hogy a póttartalékos-tanítóknak tisztképzőbe való utalása csakis azért történhetik meg, mert a magyar tanító a harctéren is érdemessé tette magát nevére és arra, hogy még a nagy harc viharzásai közepette magasabb katonai feladatokra képezze ki.

Katonai helyzetünk emelésével szorosan összefügg a lapunkban már közölt azon miniszteri rendelkezés, amely viszont a katonai szolgálatot teljesítő tanító *járulását* szabályozza igen öröndetes és méltányos módon.

K.

HIREK.

Kartársi üdvözet az orosz fogságból. *Szabó János* udvardi igazgató-tanító, kartársunk, ki mint Semisl egyik hős védője jutott az oroszok fogságába, lapunk felelős szerkesztőjéhez levéllapon üdvözetet küldött a bugurustáni fogolytáborból magyar tanítótestvéreinek. Levéllapján kérdezősködött; érdeklődésének tárgya az volt, hogy mi van az ő szeretett hazájával? Kívánságát teljesítettük. Vála-

szunk az volt, hogy a magyar kath. tanítóság mély részvétellel viseltetik fogoly kartársa sorsa iránt és várja a boldog pillanatot, mikor a dicső béke áldásaként mindenik tanító ismét hozzáfoghat nemzetnevelő munkájához.

Döbrössy alapítványa. Mult számunkban megemlékeztünk Döbrössy A. nemes szívu alapítványáról. Döbrössy Alajos pécsegyházmegyei kanonok alapítólevele 10 ezer koronáról szól s célja kettős:

1. 5000 K-nak kamatait tanítónőképző intézeti növendékeknek kell adni ösztöndíj címen olyanoknak, akik szegénysorsúak és kitünő előmenetelűek.

2. 5000 K-nak kamatait olyan szegénysorsú beteg neptanítónak kell adni, (pécsegyházmegyei tanítóról van szó) aki a szanatóriumi költségeket egészben nem tudja viselni s eme kamatok lehetővé teszik, hogy szanatóriumba mehessen vagy fürdőzhessen.

3. A kanonok úr a tanítóképezde javára is tett egy 10.000 K-ás alapítványt, mely Döbrössy-alapítvány cím alatt a pécsi püspöki tanítóképzőintézet növendékeinek fog ösztöndíj címen kiadni.

A kanonok úr mindezen alapítványokat főképp annak emlékére tette, hogy ő hosszabb időn keresztül (20 év) állott a pécsegyházmegyei tanügyi szolgálatában és azt kívánja, hogy alapítványai azután is ha már elhalálozott, munkáját s annak emlékét tovább folytassák.

Kitüntetett tanítók. A király öfelsége a hadikölcsön körül kifejtett tevékenységükért *Arpási* János adai és *Szűcs* Balázs arpádi tanítóknak a koronás-arany érdemkeresztet adományozta. Öszinte szívből üdvözljük a magas kitüntetés alkalmából kartársainkat.

Tanítógyűlés. A *zalaegerszegi espereskerület rk. tanítóinak köre* őszi körgyűléset 1916. évi október hó 19-én d. e. 10 órakor Alsóbogodban tartotta Földes József körelnök vezetésével. Gyűlés előtt fél 10 órakor «Veni Sancte»-val, szentmisevel hallgattak. A tárgysorozat főbb pontja volt: Gyakorlati tanítás. Földes József börtöndi tanító értekezése. A kör tisztségviselőinek választása.

A szentferencendi nővérek nagyszabeni elemi és polgári isk. tanítónőképzőjének igazgatósága értesíti az intézet növendékeit, hogy az iskolai évet akkor kezdik meg, amikor a tanári testület visszatérhet Nagyszabenzbe. Azoknak a növendékeknek, akiknek a tartózkodási helyen tanítónőképző intézet van, megengedi a minisztérium, hogy addig, míg az anyaintézetbe visszatérhetnek, ott hallgassák az előadásokat, mint számfelletti tanulók. Akik ezt nem tehetik, készüljenek addig *magánúton* és tájékoztatásért forduljanak az igazgatóhoz, aki *Nagyváradon* a róm. kath. *papnöveldeben* lakik.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK

A pályázati hirdetéseknel minden szó egyszeri közlési díja 6 fillér.

Esztergomi érseki megye.

A **vágbori-i** róm. kath. iskolaszék a hősi halál folytán megüresedett helyettes kántortanítói állásra pályázatot hirdet 1916 évi nov. 15-től 1917. ápr. 15-ig terjedő időtartamra. Fizetés havonta 80 kor. összesen 400, ismétlők oktatásáért 100 kor., lakar 100 kor., manalis miséből c. 50 kor. = 650 kor. s arra az időre eső stóla. Nyugalmazott kántortanító s orgonálni tudó tanítónők is pályázhatnak. A kérvények iskolaszékre címezve folyó évi *okt. 31-ig* benyújtandók. *Iskolaszék.* 743 2—2

Alsópél-i (Bars m.) róm. kath. három tanerős iskolánál a tanítónő elhalálása folytán a második tanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetése 420 korona a hitközségtől kerpótelekkel együtt és törvényszerű államszegély. Lakása 2 szoba, konyha, kamra. Választás *okt. végén*. Állás azonnal elfoglalandó. *Iskolaszék.* 817 1—1

Bábindali róm. kath. osztatlan iskolánál nyugalmomba vonulás folytán megüresedett tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: Természetbeni lakás, két szoba, konyha, kamra, fűskamra, istálló és pince. Községtől 600 korona fizetés és gabonaváltság és saját személyére tűzfaváltság címen 100 korona. Továbbá 6 magyar hold és 21 □-öl szántóföld, (jelenleg házi kezelésben, kat. jöv. 64.94 kor.) 346 □-öl rét, 256 □-öl kert gyümölcs fákkal. Szolgálati éveknél megfelelő fizetékiegészítő államszegély. Pályázhatnak okleveles tanítók és tanítónők. Tannyelv magyar. Orgonálásban való jártasság előny. Kérvények f. év. *okt. 28-ig* *Cservenka Kálmán* isksz. elnök címére Nagyhind, (Nyitra m. u. p. Kalász) küldendők. 819 1—1

A **tordaméczi** róm. kath. iskolához helyettes tanító kerestetik. Fizetése évi 800 kor. és lakás lútséssel. Tanítónő és ovónő is pályázhatnak. Az állás azonnal elfoglalandó. Kérvények *Trebaticzky Ernő* pléb. címére küldendők Nyitraerjesre. 844 1—2

Felsőszőlős (Nyitra m.) róm. kath. iskolaszéke a hadbavonult kántortanító helyettesítésére pályázatot hirdet.

Fizetése szorgalmi időre 800 korona, egy butorozott szoba és orgonálásért külön díjazás. Nők is pályázhatnak *nov. 1-ig*. *Csutak Lajos* isksz. elnök. *Felsőszőlős*, u. p. Komjáth. 833 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

A **szentmáriai** (Turóc m.) róm. kath. kántortanítói állásra *okt. 29-ig* pályázat hirdettek. Fizetése törvényes: tannyelv magyar, a község tótajki. Két szoba, konyha, éléskamra, pince, szép gyümölcsös, veteményes kert, szükséges gazdasági és melléképületek. Személyes megjelenés kívánatos. Kellően felszerelt kérvények az iskolaszékre címezve a *szentmáriai* (u. p. Znióvár) plébániahivatalnak küldendők. *Pillarik István* iszkézki elnök. 746 1—1

Végleshutai róm. kath. iskolaszék helyettes kántortanítót keres. Fizetés havonként 80 kor., lakás. Tót nyelv ismerete szükséges. Orgonálásban jártas nőtanítók is pályázhatnak. Határidő *okt. 31-ig*. *Végleshuta, Zólyomm.* *Iskolaszék.* 826 1—1

Vámosra (Zólyom m.) helyettes kántortanító, esetleg okl. tanítónő, ovónő, vagy legalább végzett II. éves képezdész kerestetik *nov. 1-től* június 15-ig. Fizetése 800 kor., lakás, fűtés, kántori stóla. Folyamodványok Breznóbánya plébániára intézendők. 838 1—1

Csanádi egyházmegye.

A «Népnevelő» 18. számában hirdett **izgári** róm. kath. fiók-kántortanítói (tanítósnői) állásra a pályázat *nov. hó 1-ig* meghosszabbítatik. *Plébánia* Erseg. 795 1—1

Győri püspöki megye.

Az eszterházi hercegi uradalom **maxikópusztai** iskolájában megüresedett róm. kath. tanítói állásra pályázat hirdettek törvényszerinti fizetéssel és lakással. Gazdasági teendőkben jártasak külön díjazásban részesülnek megállapodás szerint. Kérvények kellőleg felszerelve

nov. 15-ig szentgeritzei Nagy Albert udvari tanácsos, jószágkormányzó címere Eszterházára küldendők.

781 2—3

Az **árpási** (Sopron m.) róm. kath. elemi iskolához helyettes tanító vagy tanítónő kerestetik. Díjazás szorgalmi időre havi 100 kor., butorozott szoba és fűtőanyag. Jelenkezés e hirdetés megjelenésétől számított nyolc napon belül. *Iskolaszék.*

815 1—1

A **kópházai** (Sopron mellett) róm. kath. osztálytanítói állásra pályázat hirdetik *okt. 22-iki* határidő mellett. Jövedelme: 1200 kor. egy butorozott szoba és egy öl kemény hasábfá, kertilletmény fejében. Kötelességei: a reábizandó gyermekek tanítása, a kántori teendőkben segédkezés a «D jlevél» ben megállapított összes kötelezettségekkel együtt. Ugyancsak pályázat hirdetik ugyanazon határidőre egy segédtanítói állásra. Jövedelme: 800 kor. az államtól az egész tanévre. A folyamodványok az iskolaszék címére Kópházára címzendők. *Szicherle János* iskola-zéki elnök.

804 1—1

Rábapordány (Sopron m., posta vasut helyben) róm. kath. iskolaszéke IV-ik sorszámú, rendes tanítói (női) állásra *nov. 4-ig* pályázatot hirdet. Törvényes fizetés készpénzben. Lakás egy butorozott szoba 140 kor. lakáspótlékkal. Köteletség díjlevél szerint. Kántorságban segédkezőnek előny.

831 1—1

Kalocsai érseki megye.

Bács-Topolyára (Szabadka mellett a fővona'on) rkath. állandó segédkantort keresek, ki az összes kántori teendőket önállóan is végezni tudja. Fizetése egy évre 1200 kor. havi részletekben *Pály Lajos* főkantor.

775 2—2

Vajszkai (Bács m.) magyar tannyelvű tanítói állásra pályázatot hirdet az iskolaszék. Az állás javadalma 1200 korona készpénzben, szabad lakás vagy a törvényben kiszabott lakáspénz. Az iskolaszék fenntartja magának a jogot, hogy a természetbeni lakást a jövőben bármikor lakpénzzel válthassa meg. A sokac nyelvnek egy év alatti megtanulása megkívánatik. Orgonálásban jártasok előnyben részesülnek. Tanítónők is pályázhatnak. A megválasztott köteles a zomborvidéki tanítóegyesületbe rendes tagként belépni. A kellően felszerelt folyamodványok *okt. hó 10-ig Würtz Pál* esperes, bácsordási plébános úrhoz küldendők.

794 1—1

A **boróczyi** (Bács m.) róm. kath. iskolaszék pályázatot hirdet egy ideigl. helyettes tanítói állásra. Fizetése havi 100 korona és lakás. Ezenkívül 4 m. szén és fél öl tűzifa. Tannyelv magyar-német. Pályázhatnak okl. tanítónők, vagy okl. óvónők. Előnyben részesül az a tanítónő vagy óvónő, aki németül is tud. Pályázati határidő *okt. 25.* Az állást november 2-án kell elfoglalni. Róm. kath. iskolaszék Boróczy.

813 1—1

Kassai egyházmegye.

A **zeplénronai** róm. kath. iskolánál tanítónői állásra pályázat hirdetik. Fizetése a hitközségtől 348 korona, ennek megfelelőleg államsegély. Tiszteletes, de csak egyszobás lakás, kerttel. Választás *okt. 26.* Tót nyelv ismerete szükséges. Kérvények *Fagulya Lajos* plébános Felsőkörtvélyes, u. p. Udva (Zemplén m.) címén küldendők.

816 1—1

Szerelmesi (Udva Zemplén m.) róm. kath. iskolaszék helyettes tanítót, tanítónőt v. óvónőt keres *okt. 24.* határidővel. Fizetése havi 100 kor., lakás és fa. 802 1—1

Butkai (Zemplén m.) róm. kath. iskolaszék pályázatot hirdet tanítónői állásra. Javadalma: hitközségtől 540 kor., államsegély 660 kor., megfelelő lakás és kert. Kötelessége az I. és II. osztály tanítása, az ismétlősöket hetenkint felvitva a kántortanítóval tanítani, a pályázatok *okt. 25-ig Gerich Gyula* sztsz. tanácsos-plébános, Butka, (Zemplén m.) küldendők.

790 1—1

Szögligetre (Abauj m.) róm. kath. helyettes tanítói kerestetik I—VI. fiúosztály tanítására hadbavonult tanítója helyett. Pályázhatnak okl. tanítók, tanítónők, képezdét, vagy legalább két évfolyamot végzett tanítójelöltek, vagy óvónők, nyugdíjas tanítók, vagy tanítónők. Fizetés államsegéllyel 800 korona, melyből 200 koronát a hitközség fizet s

egy szobából álló lakás. Kérvények *Kovács Ágoston* plébánoshoz intézendők *okt. 29-ig.*

827 1—1

A **pósfalvi** (Sáros m.) róm. kath. kántortanítói állásra a következő fizetés mellett pályázat hirdetik: 1. tanítói fizetés. 1. Államsegély. 2. Tanulmányi alaptól 70 kor. 35 fill. 3. Hitközségektől 132 kor., II. kántori jövedelem a) Vallásalaptól 70 kor. 35 fill. b) 5 régi kőből rozs. c) Stoláris jövedelem változó (átlag 30 kor.) d) 2 kat. hold és 301 □ öl erdőrez hasznóvétele (20 kor.). e) Kétszobás lakás a szükséges mellékhelyiségekkel. Választás *okt. 29.* Nótanító is megválasztható, ha az orgonálásban jártas.

828 1—1

Vehécsi (Zemplén m.) róm. kath. iskolához a háború végéig helyettes kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Fizetése szorgalmi időre 800 kor. Pályázhatnak tanítónők is. *Iskolaszék.*

835 1—2

Nagyváradai latin szert. egyházmegye.

A **fugyivásárhelyi** fiókegyháznál megüresedett róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. A megválasztottnak kötelessége lesz az I.—VI. osztály mindenn pi és az ismétlő-iskola tanítása. Az iskolában a lelkes irányítása és felügyelete mellett a hitoktatás elvégzése. Javadalma: 1. Kétszobás lakás 458 korona és 80 fillér. 2. 7 katasztr. hold szántóföld hasznóvétele. 3. 3 katasztr. hold rét hasznóvétele. 4. 968 □-öl parlag szőlő és 416 □-öl gyümölcsös hasznóvétele. 5. 60 ház mindegyike után egy véka kétszerbuza. 6. 60 ház mindegyike után ketto korona. 7. 28 méter dorngfa a püspökség erdejében. 8. St. Lajó-jövedelem 30—40 korona. 9. 3 szoba, kamra és pincéből álló lakás mellékepekkel. 10. 400 □-öl konyhakert. 11. Az így 1000 koronára értékelt helyi járulékokon felül az 1913. XVI. tc. szerint biztosított államsegély. A pályázati kérvények *okt. 25-ig* kellően felszerelve a fugyiv. sarhelyi róm. kath. iskolaszékhez címzendők és *Halasz Gyula* plébánoshoz Nagy-Várad Velencére küldendők. Fugyivásárhely Nagy-Váradtól 7 kilométer távolságra fekszik. Vasuti állomás. Az állást a megválasztás után azonnal el kell foglalni.

797 1—1

Zsibói fiókegyházi római kath. iskolához kántortanítói állásra pályázat hirdetik, törvény szerinti fizetés 3 szobás lakás, konyha, pince. Állás azonnal elfoglalandó. Szilágygörcsényi *iskolaszéki elnök.*

809 1—1

Nyitrai püspöki megye.

Felsővadási róm. kath. népiskola I—II. osztályra vezetésére tótul tudó okl. rendes tanítónőt keresek. Fizetése törvényes. Lakása szoba, konyha, 30 kor. kertilletmény. Felsővadás p. Kiszuczauhely, Trencsén m. *Májer Endre* is sz. elnök.

789 1—1

Az **alsóvadási** róm. kath. népiskola vezetésére okleveles, tótul tudó tanítónőt keresek. Fizetése törvényes. Szoba, konyha. Idővel átmehet az épülő államiba. Felsővadás p. Kiszuczauhely, Trencsén m. *Májer Endre* isk. elnök.

841 1—1

A **dezséri** róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Fizetés: helyi járulékokból 293 kor., a többi államsegély; jó, kellemes lakás. Választás nov. 2-án. Személyes megjelenés költsége nem térítetik meg. Megválasztás után az állás elfoglalandó. Folyamodványok róm. kath. iskolaszék. Dezsér, (Trencsén m.) címre küldendők.

843 1—2

Pannonhalmi főapátság.

A **bakonybéli** róm. kath. iskolaszék helyettes tanítói állásra pályázatot hirdet. Fizetés havi 90 korona. Pályázhatnak férfi- és nótanítók, képezdészek is. Határidő *okt. 21.* *Iskolaszék.*

307 1—1

Pécsi egyházmegye.

A **mecekskői** kántortanítószékre *okt. 28-ig* pályázatot hirdetnek. Jövedelme 1152 K. és három öl hasábfá. (Abaliget, Baranyam.) Isksz. elnök.

822 1—1

Gróf Draskovich Iván **alsó-erzsebtopuztai** gazdaságán

(Somogy.) fennálló nyilvános elemi iskolánál, az összes tanítói teendők ellátására pályázat hirdettek. Jelentkezhetnek nőtlen róm. kath. tanítók vagy tanítónők. Az állás javadalmazása évi 1200 kor. kézpénzfizetés; szabad butorozott (agynemű nélküli) egyszobás lakás, fűtés és világítás. Kellően felszerelt folyamodványok az Uradalmi Központi számtartóság címére, Sellye (Baranyam.), küldendők. 805 1—2

Helesfai kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: kézpénzben, negyedévi előleges részletben 900 korona, illetmények értéke 182 kor., tandíjkárpótlás, az államtól havi részletben 196 kor. háromszobás lakás és kert. Pályázatok kellő felszereléssel *Fehér Ferenc* plébánoshoz Baranya-Bükkö-dre *okt. 14-ig* nyújtandók be. Állás azonnal elfoglalható. 793 1—1

Ózdfalui (Baranyam.) fiókközségi róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 1. hitközségtől negyedévi előleges részletekben évi kézpénzfizetés 640 kor., 2. $\frac{3}{4}$ tek szántóföld 385 kor. 50 fill. 3. Legeltetési jog értéke 20 kor. összesen helyi járulékból biztosított évi 1046 kor. évi fizetés, az 1913. XVI. t.c. értelmében a többi államsegélyes fizetékiegészítés a tanítói működések éveit szerint Szóla körülbelül 40 kor. Lakás 2 szoba, 1 konyha, 1 élskamra, 1 pince, 1 istálló, 1 fészter és ótak. 1 hold kert és benne kaszáló. Földet tanító munkálatja. Kötelessége díjlevél szerint. Választás *okt. 24-ikén* délelőtt 10 órakor. Személyes megjelenés kívánatik. Ünköltség nem térítetik meg. Állás november 1-én elfoglalható. Kérvények alulírottakhoz küldendők Kisasszonyra, posta Magyaramecske, (Baranyam.) *Káin Abel* plébános. 791 1—1

A **fekedi** (Baranya m.) róm. kath. kántortanítói állásra pályázatot hirdetek. Járandóságok: kézpénzben a m. kir. közalapítványi uradalmától 251.80 kor., lélekpenz 92.40 kor., stólailetmény 43.50 kor. Az uradalomtól 10 kat. hold 125 □-öl szántó 293 korona, a hitközségtől 1493 □-öl szántó 64 kor. és 580 □-öl rét 40 korona. 52 rk. telkes háztulajdonos után a 18 kg. buza 168.30 korona, 61 rk. kisházás háztulajdonos után a 18 kg. rozs 139.50 kor., 38 rk. újházás háztulajdonos után a 12 kg. rozs 59.40 kor., a politikai közsegtől ostyasütés címén 62 kg. buza 10.54 kor., 153 rk. telkes, kisházás, újházás és zsellértől a 35 dl. bor 92.40 kor., 22 m² kemény hasábtúziifa udvarba szállítva 132 kor., tanítói lakás meléképületekkel és 112 □-öl kerttel 220 kor. Az 1493 □-öl szántót a polg. község műveli, csak a k-pás növényeket kapátatja a tanító; a retről a szénát és sarjút a polg. község hordja be; a többi munkát a tanító végezteti. Jar 4 tuvar Pécsvaradra és a szükséges malomluvarok, valamint szabad legeltetési jog a községi legelén. Összesen 1502.84 kor., ebből szétválaszthatatlan kántortanítói 1228.80 kor., tisztán kántori 572.83 kor., ezenkívül a megfelelő fizetékiegészítő államsegély Tannylv magyar, kántori teendők német nyelvűek. Kötelességek díjlevélben. Kellően felszerelt kérvények *okt. 29-ig* a fekedei róm. plébánia címére küldendők. Választás *okt. 29-én d. e. 10 órakor* előzetes énekpróbaival. Állás azonnal elfoglalható. *Nyári Simon* pléb., isksz. elnök. 829 1—1

A **dombóvári** plébániához tartozó **Mászlonypusztán** a róm. kath. tanítói állás üresedésbe jövén, ennek betöltésére *f. é. okt. 30-ig* ezennel pályázat nyitattik. Jövedelme díjlevél szerint, továbbá lakás és kert. Csak oklevél-s tanítók és tanítónők pályázhatnak. Az állás azonnal elfoglalható. A megválasztott köteles belépni az egyházm. tanítóegyletbe. Az eredeti vagy közjegyzőileg hitelesített okmányokkal felszerelt kérvények a dombóvári plébániahivatalhoz küldendők. *Offenmüller Zsigmond* sztszéki tanácsos, plébános. 830 1—1

Az **értényi** (Tolna m.) róm. kath. iskolaszék helyettes tanítót keres. Fizetése havonként 100 kor., butorozott szoba fűtéssel. Kötelessége egyik tanteremben az oda beosztott növendékek, úgyszintén a mindkétnevelő ismétlősök oktatása. Pályázhatnak okl. tanítók, tanítónők, ovónők tanítójelöltek, nyújtandók. Állás azonnal elfoglalható. Felszerelt kérvények (oklevél, keresztleve, működési, illetőségi bizonyítvány) az iskolaszéki elnökséghez intézendők. 832 1—1

Rózsnyói püspöki megye.

Rózsaszállásra 800 kor. fizetéssel azonnali belépésre helyettes tanítót keresek. Pályázhatnak képezdészek övönök is. *Neuman János* plébános Divény, Nógrádmegye. 810 1—1

Azonnali belépésre segédet keresek. Fizetése teljes ellátás, havi 40 korona kézpénz. Képezdészek és tanítónők is pályázhatnak. *Moyzes* kántortanító, Divény, Nógrádmegye. 811 1—1

A **komjátói** róm. kath. tanítói állásra az orosz fogásban levő Kasson Karoly tanító helyettesítésére pályázatot hirdettek. Helyettesítés addig tart, míg a tanító visszaérkezik. Jövedelme havi 80 korona a közokt. tási miniszter 103966 számú intézkedése alapján. Jelentkezni kérem a bódvaszilasi plébániai hivatalnál *f. hó 26-ig*. *Szilbert Lajos* isksz. elnök. 820 1—1

A **tornanádaskai** (Abaujtorna m.) róm. kath. tanítói állásra pályázatot hirdetek. A törvény által megszabott jövedelmen kívül van jó lakása, nagy kertje. Idővel kántorság óná lösitattik. Mivel az iskola felekezeti, a vallás-oktatást tanító ellátja. Pályázati határidő *f. hó 26*. Kérvények a bódvaszilasi róm. kath. plébániahivatalhoz küldendők be. *Szilbert Lajos* isksz. elnök. 821 1—1

A **méhi-i** róm. kath. iskolához helyettesítő kerestetik a háború tartamára. Fizetése havi 100 korona és egyszobás lakás. Állás azonnal betöltendő. *Szántó Ferenc* plébános, Méhi up. Tornalja. 818 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

Pusztavámi (Fejér m.) róm. kath. iskolaszék helyettes tanító keres. Fizetése havi 100 kor., egy m. fa egy legszükségesebbel butorozott kis szoba. Ha kántorizálásra is vállalkozik 20 korona többlet. Ovónök is pályázhatnak. 798 1—1

A **csóri** (Fejér m.) kántortanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: Lakás 2 szoba, konyha, kamra, istálló, fészter és pince. Házikert. 13 kat. hold 199 □-öl föld haszonélvezete, melynek mintegy fele szántóföld, fele kaszáló. A szántóföldek az 1917. gazdasági évre haszonbérbe adva 397 kor. A hitközség pénztárából 733 kor. 76 fill. negyedévi előleges részletekben. Községtől ismétlő iskoláért 52 kor. 50 fill. Alapítványokból circa 40 korona. A megállapított stóladíjakból pedig mintegy 60 kor. Kötelességei a választási jegyzőkönyven állapítatnak meg. Kellően felszerelt kérvények *okt. 24-ig* Toman Antal espereskerületi tanfelügyelő, plébános, iskolaszéki elnökhöz küldendők. A választás, melyre személyes megjelenés kívánatik önköltségen *okt. 26-án d. e. 10 órakor* a templomban tartott énekpróba után az iskolában lesz. Az állás nov. 1-re elfoglalható. 803 1—1

Szepesi püspöki megye.

Szepesládoki róm. kath. kántortanítói állásra *okt. 10-ig* pályázat hirdettek. Jövedelme 1200 kor., be nem számítható mellékjövedelem 600 kor. Tannylv tót magyar. Kérvények *Fedor Sándor* isk. széki elnökhöz küldendők. Landok, u. p. Szepesótfalu. 601 3—3

A **felsőzubriczai** róm. kath. kántortanítói állásra *november hó 1-re* pályázat hirdettek. Jövedelem törvényes. Nők is pályázhatnak *Jenő András* e.nök. 801 1—1

Ljeszek község (Árvában) okl. kath. férfikántortanítót keres. Fizetése törvényes, lakás természetben. Hittani kikérdezés, ismétlő iskola vezetése, tót nyelv ismerete kötelező. Pályázati terminus *október 29*. *Iskolaszék*. 799 1—1

Felsőlehotai (Árvam.) róm. kath. iskolához törvényes fizetéssel tót nyelvet beszélő tanítót vagy tanítónőt keres *nov. 1-ig*. *Plébániahivatal*, Parasztubova (Árvamegye). 800 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

Alsórónöki róm. kath. tanítói állásra *okt. 22-ig* pályázat hirdettek. Törvényes fizetés államsegéllyel. 2 szoba, konyha, kamra, pince, faház. Kötelességei a díjlevélben. Némi német tudás. Nők is pályázhatnak. Okmányokkal felszerelt kérvények plébániai hivatal címére (*Vasszentmihály*, posta Rátót) küldendők. 754 2—2

A szenteleki (Vasm.) róm. kath. fé-fitanítói állásra e lap 20-ik számában hirdett pályázat nov. 5-ig meghosszabbítottatik azzal, hogy ferfipályázó nemlétében nők is jelentkezhetnek, mely esetben az állás ideiglenesen nov. 15-étől apr. 15-ig terjedő időre töltetik be *Iskolaszék*.

A terestyénjékai (Vas m.) róm. kath. iskolánál férfi- esetleg női osztálytanítói állásra *okt. 29-ig*. 1200 korona fizetéssel, 20 kor. kertilletménnyel, egy butorozott szoba fűtéssel és megfelelő lakbérpótlékkal pályázat hirdették. Kérvények plébániahivatal Felsőpaty (Vas m.) címre intézendők. Az állás nov. elsején elfoglalandó. 823 1—1

Vönöczk község (Vas m.) róm. kath. iskolaszéke a vönöczki tanítói állásra helyettest keres. Kötelessége a mindennapi tanköteleseket oktatni. (I—VI. oszt.) Fizetése nov. 1-től jövő év május 15-ig 1000 korona, 1 szoba téli fűtéssel. Pályázhatnak okl. tanítók, tanítónők, óvónők esetleg képezdei magántanulók, akik jövő évben szerzik meg oklevelüket. Pályázati határidő *október 26.* Választás október 29-én délután 3 órakor Vönöczk község iskolahelyiségében, a midőn személyes megjelenés kívánatik. Kérvények a kemenesmihályfai (Vas m.) plébánia címére küldendők. 808 1—1

A csényei róm. kath. iskolához a tanító esetleges hazajöveteléig, különben pedig a tanítás befejeztéig helyettes tanerő kerestetik. Javadalma: havi 100 korona, az állás nov. 15-én elfoglalandó. Kérvények *nov. 5-ig* a plébániahivatalhoz küldendők. U. p. Porpác, (Vasm.) 840 1—1

Váci egyházmegye.

A kiskunmajsai róm. kath. külterületi iskolákhoz 2 tanító kerestetik. Fizetése egyiknek a községi penztárból évi 1200 korona havi előleges részletekben, szép lakás és 1/2 hold kert, tisztogatási és fűtési átalány évi 250 kor., másiknak az iskolapénztárból évi 100 korona, államsegély évi 1100 kor., addig míg az iskola átadatik 1 szobás lakás, fűtés és tisztogatási átalány 200 korona, kertilletmény 20 korona. Pályázhatnak férfiak és nők. Az állás november 1-én elfoglalandó. Kérvények a róm. kath. iskolaszékhez címezve *Varga Mihály* iskolaszéki elnök, esperes-plébános úrhoz küldendők. 792 1—1

Helyettes kántort keresek, tisztán kántori teendők végzésére. Nyugdíjas kántoroknak jó alkalom. Díjazás megengedés szerint. Feltételeket közöljük azonnal. Örökény, Pestm. *Plébániahivatal*. 834 1—1

Veszprémi egyházmegye.

Somogyzentmiklósi róm. kath. népiskolához május 31-ig kisegítő tanerő kerestetik. Fizetése havi 100 kor. és egy butorozott szoba fűtés és tisztogatással. Kötelessége a kijelölt osztályok vezetése és a növendékekre a templomban felügyelni. Az állomását a megválasztott november 1-én tartozik elfoglalni. Nők is pályázhatnak. *Iskolaszék*. 812 1—1

Az erdőcsokonyai róm. kath. iskolaszék a vezetése alatt álló iskolánál nyugdíjazás folytán megüresült kántortanítói és lemondás folytán megüresült osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Kántortanító javadalma: 3 szobás lakás a megfelelő melléképületekkel és 1255 □-öl kerttel. 16 kat. 953 □-öl szántóföld, 2 kat. 487 □-öl rét, 41 köbméter hasab tűzifa, 10 magyar hold felszántása, az ígás józággal nem bíróktól 2 korona. Vall. és tanulm. alapból 103.02 kor. Ferenc József alapból 47.50 korona. Stólagjövedelem. Mindez értékelve 1091 koronára. Többi fizetés államsegély. Kötelessége díjlevel szerint. Osztálytanító javadalma: egy butorozott szoba előszobával. Kertilletmény helyett a szoba fűtése és takarítása. Kötelessége díjlevel szerint. Tanítónők is pályázhatnak. Kérvények mind a két állásra *okt. 28-ig* az «Iskolaszék Elnöksége» címére küldendők. 806 1—1

A halimbai róm. kath. kántortanítói állásra az iskolaszék pályázatot hirdet. A javadalmi jegyzőkönyvben részletezett törvényes fizetés áll, lakás, föld, gabona, fa és párpenzből, a többi államsegély. Pályázhatnak kántorságban jártas okl. férfi- és nőtanítók. Választás *okt.*

24-én d. e. 10 órakor. Személyes megjelenés előny. Kérvények a halimbai (Veszprémm. u. p. Padrag) plébániahivatalhoz küldendők. 814 1—1

A belavári róm. kath. népiskolához a háború tartamára törvényes fizetéssel, lakás-al helyettes kerestetik. Pályázhatnak ny. tanítók és tanítónők, óvónők s a képezdészek 2 évfolyamát végzett tanítójelöltjei. Határidő *8 nap*. Kérvények a vizvári plébániahivatalhoz (Somogym.) küldendők. 788 1—2

Galamboki (Zala m.) róm. kath. népiskolához i. év novembertől május végéig ideiglenes helyettes kerestetik. Fizetése havi 80 kor. és butorozott szoba téli fűtéssel, ágynemű nélkül. Tanítónők, okl. óvónők és képezdészek is jelentkezhetnek. *Iskolaszék*. 836 1—1

A november elsejére lemondás folytán megüresedő szomajomi (Somogym.) róm. kath. osztálytanítói állásra a törvényes lakbér és fizetés mellett pályázat hirdettek. Határidő *nov. 4.* Férfitanítók pályázhatnak, kik orgonálni tudnak. *Iskolaszéki elnök*. 837 1—1

A zalaszántói róm. kath. iskolaszék, a lemondás folytán megüresedett, egyik osztálytanítói állásra pályázatot hirdet. Javadalma: közsépgépzetárból 800 kor. és 20 kor. kertpótlék, a többi államsegély. Természeten lakás az iskolaépületben: 2 szoba, konyha, élés- és fűkamara. Kötelessége az iskolaszék által kijelölt osztályt és ismételőket tanítani, a «Gondviselés» nevű egyházmegyei tanítói segélyalapnak tagja lenni s a gyermekeket templomba kísérni. Pályázati határidő *okt. 25.* Nők is pályázhatnak. Az állás november hó 1-én elfoglalandó. Kérvények a zalaszántói róm. kath. iskolaszék elnökéhez küldendők. 839 1—1

Hat egyházi zenemű 7 korona 20 fillér.

Luspay Kálmán róm. kath. kántortanítónál Eger (Gárdonyi utca 29.). 1. 100 egyházi népének hatásos orgonakiséréte. 2. 244 kadencia hangnemek szerint rendezve. 3. Tíz ünnepi előjáték. 4. Hatásos orgonadarabok. 5. Tíz darab rekviemhez való preludium. 6. Tíz szerző tíz Maria-éneke orgonára. 825—1

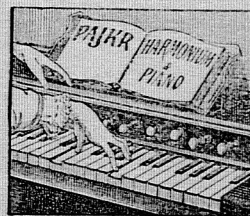
Amerikai Cottage-szívólérendszerű

HARMÓNÍUMOKAT,

valamint európai rendszer szerint, a legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ ÉS TÁRSA

BUDAPEST, X, Delej-utca 11/c. sz. (Tisztviselőtelep.)

Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig. **Peziós harmóniumok** mindkét rendszer szerint és minden nagyságban, pontos orgonaméretekkel templomok, szeminariumok részére és mint gyakorló orgonák. Árjegyzék ingyen és bérmentve! Ot évi jótállás! Lelkészeknek és tanítóknak külön százalékgondmeny! — Részletfizetésre is! — Elismert kitűnő árúk!

Kérjen árjegyzéket pianók és pianóokról.

Karácsonyéji álmok.

Falusi iskolákban is könnyen, hatásosan előadható háborús pásztorjátékot példányonként 50 fillér ellenében. Előadásra útmutatással. Gyönyörű karácsonyi énekek. **Szécsi**, posta: Domaháza, Borsod. 842 1—1

Stampay ének- és imakönyve 12 old. háborús szöveggel bővítve, a tanév elején, míg a tanulók beszerzik: kötve 60 fillér, díszes vászonban 90 fillér, művészi kötésben 4 korona. Tízre egy ingyen. Uj kotta, 40 old. ingyen, kötve 60 fillér. **Köbölkut**, Esztergom megye. 678-18

Október hónapra való szép magyar MÁRIA-ÉNEKEK.

Hazafias Mária-dalok (háborús) I., II., III. füz. darabonként 3 kor. **Mária-dalok** (ezekben is található háborús) 1. füz. 1.50 K, 2. füz. 2 K, 3. füz. 3 K, 4. füz. 2 K, 5. füz. 4 K, 6. füz. 2 K, Üdvözlégy Maria 50 fillér. Az új iskolai évre az összes isk. ünnepélyekre alkalmasak: **Ünnepi daloskönyv** I. rész gyermekkar 3 K, szoprán sz. 1 K, alt sz. 1 K. **Ünnepi daloskönyv** II. rész. Vegyes kar 3 K, szoprán sz. 1 K, alt sz. 1 K, tenor sz. 1 K, basszus 1 K. Kapható a szerzőnél: **Kontor Elek** Budapest, II., Lánchid u. 2. 3-3

Tanítók, tanítónők, ovónők (özvegyek is) nyáron kelendős háborús emlékek terjesztésével havi 200 kor. melékjövdelemre tehetnek szert. Felvilágosítást levélileg. **Háziipar műintézet** Rákosszentmihály. 767-1

HEGEDŰK.

Különböző csoportokban: **Straduari, Ruggeri, Maggini, Guarneri, Amati, Bergonci, Grancino, Pandolfi, Balestrieri, Gagliano, Gobbetti, Guadagnini, Storioni, Testori, Steiner, Thier** mesterek után kivitel szerint teljes felszereléssel és pedig: **Vonó. Álltartó. Hangtompító. Hangolósip. Gyanta. Hurokhuzatok 3/E, 2/A, 2/D, 1/G. Nyereg és tok.** Hegedű formában I. csoport 20 kor., II. csop. 28., III. csop. 30., IV. csop. 36., V. csop. 40., VI. csop. 44., VII. csop. 50., VIII. csop. 56., IX. csop. 60., X. csop. 70., XI. csop. 80., XII. csop. 90. Legfinomabb kivitelben 100 kor.-tól feljebb szállítja

STOWASSER es. és királyi udv. szállító.

Az ország legnagyobb hangszergyára

vonós és fuvós hangszerekben.

BUDAPEST II., Lánchid-u. 5.

Ájánlja továbbá az általánosan elismert elsőrendű leghíresebb harmonium-gyártmányokat.

Árjegyzék bármely hangszerrel ingyen küldetik.

Legrégibb cég. Alapított 1770.

Most jelentek meg

a **SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT** legújabb

népiratkái Kriston Endre szerkesztésében.

A hősök árvái. Irta Glattfelder Gyula dr. Ára 20 fillér.

Az én házam; az én váram. Irta Vass József dr. Ára 24 fillér.

Aggódó lélekkel. Irta Kriston Endre. Ára 24 fillér.

Szent Zita. Irta Gorzó Gellért dr. Ára 24 fillér.

XV. Benedek, a béke-pápa. Irta Luttor Ferenc dr. Ára 40 fillér.

Gyónjunk, vagy ne gyónjunk? Irta Nagy János dr. Ára 24 fillér.

Az esőről. Irta Hegyfok Kabos. Ára 40 fillér.

A béna hős boldogsága. Irta Vince Alajos. Ára 22 fillér.